

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 3463/2021
10.02.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранка Станића, председника већа, Татјане Матковић Стефановић и Татјане Миљуш, чланова већа, у парници по тужби тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Оливера Маричић, адвокат у ..., против туженог ХК Крушик АД Ваљево, ради поништаја решења и враћања на рад, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 2629/21 од 09.07.2021. године, у седници већа одржаној дана 10.02.2022. године, донео је следећу

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 2629/21 од 09.07.2021. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Ваљеву 16П1 262/20 од 04.03.2021. године, ставом првим изреке одбијен је тужени захтев тужиоца, којим је тражено да се поништи, као незаконито, решење туженог број .. од 28.08.2020. године, којим је тужиоцу отказан Уговор о раду број .. од 04.10.2013. године и престао му радни однос код туженог, те да се тужени обавезе да тужиоца врати на рад, као и да тужени тужиоцу накнади трошкове поступка, као неоснован. Ставом другим изреке, обавезан је тужилац да туженом на име накнаде трошкова поступка плати износ од 16.500,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 2629/21 од 09.07.2021. године ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужиоца и потврђена је првостепена пресуда. Одбијен је као неоснован захтев тужиоца за накнаду трошкова поступка по жалби.

Против правноснажне другостепене пресуде, тужилац је изјавио благовремену и дозвољену ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка и због погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду по одредби члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број 72/11...18/20), Врховни касациони суд је одлучио да ревизија тужиоца није основана.

Пресуда је донета без учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју суд у ревизијском

поступку пази по службеној дужности. Нису основани ревизијски наводи тужиоца да је другостепена одлука донета уз битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. у вези члана 396. Закона о парничном поступку. Другостепени суд је сагласно одредбама члана 396. став 1 и 2. Оценио битне жалбене наводе за одлуку о тужбеном захтеву. Даље, побијана одлука заснована је на чињеничном стању које је утврдио првостепени суд оценом изведених. Стога, битна повреда у вези оценом доказних предлога тужиоца и оценом изведених доказа на коју се указује наводима ревизије, није могла бити учињена у поступку пред другостепеним судом. Зато ти наводи нису од значаја, јер не спадају у законом дозвољене ревизијске разлоге, по одредбама члана 407. став 1. Закона о парничном поступку. Поред тога, оваквим ревизијским наводима суштински се оспорава правилност утврђеног чињеничног стања на којем су засноване нижестепене одлуке, што такође не представља дозвољени ревизијски разлог, по одредби члана 407. став 2. Закона о парничном поступку. Нису од утицаја ревизијски наводи о томе да је другостепена одлука захваћена битном повредом одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. Закона о парничном поступку, будући да таква повреда не представља дозвољен ревизијски разлог предвиђен у члану 407. Закона о парничном поступку.

Ревидент сматра да је битно да спорна диплома није била услов ни основ за закључење анекса уговора о раду, којим је тужилац распоређен на послове „...“, за које је предвиђен III степен стручне спреме, аутомеханичар, у условима када тужилац има диплому IV степена стручне спреме, средњу стручну спрему, аутомеханичар, стечену у Техничкој школи у ... године. Није битно која стручна спрема је предвиђена правилником о систематизацији, већ како је то одређено анексом уговора о раду. За битну повреду одредаба парничног поступка истиче то да се судови нису осврнули на ове његове наводе. Сматра да приказивањем фотокопије, неоверене од јавног бележника, није могао да издејствује распоређивање на друго радно место. Оспорава утврђење чињеничног стања засновано на коришћењу изјаве тужиоца дате у поступку пред тужилаштвом, као осумњиченог, у ком поступку је одбачена кривична пријава против њега. Првостепени суд је неосновано одбио извођење доказа на околност да је тужилац фотокопију дипломе предао туженом након распоређивања. Истиче застарелост вођења дисциплинског поступка, јер је фотокопију дипломе доставио у току 2017. године.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је као полуквалификовани радник са туженим закључио Уговор о раду на неодређено време од 04.10.2013. године ради обављања послова „...“ (редни број систематизације .., група сложености 10), те је потом закључио са туженим Анекс уговора о раду број .., којим се од 01.09.2017. године распоређује на послове „...“ (редни број систематизације .., група сложености 14. Правилником о организацији и систематизацији за то радно место прописан је IV степен стручне спреме. Према дипломи о стеченом средњем образовању Техничке школе у ..., тужилац је завршио трећи разред за образовни профил „аутомеханичар“ и завршни испит положио у јунском року школске ... године, чиме је стекао средње образовање у трогодишњем трајању. Према фотокопији дипломе Техничке школе у ... од ...2017. године, тужилац је школске 2016/2017. године завршио четврти разред гимназије – смер „машинска обрада метала“ за образовни профил „машински техничар за компјутерско конструисање“. Директор туженог је дописом од 29.05.2020. године,

тражио да се изврши провера веродостојности ове дипломе за тужиоца, те је дописом Техничке школе у ... од 03.06.2020. године тужени обавештен да та школа није издала наведену диплому. Потом, дана 22.07.2020. године, тужени је доставио тужиоцу упозорење о постојању разлога за отказ, због битне повреде радних обавеза из члана 141. тачка 17. и 18. КУ туженог, и то: „фалсификовање новчаних и других предмета“ и „повреде радне обавезе, која представља кривично дело тј. учињени прекршај“, будући да је на основу извршених провера веродостојности утврђено да је тужилац обављао послове по закљученом анексу из 2017. године – на основу фалсификоване дипломе. Тужилац се писмено изјаснио на наведено упозорење послодавца, негирајући и оспоравајући наводе из истога. Из садржине решења од 28.08.2020. године, нижестепени судови су утврдили да је тужиоцу, у складу са чланом 179. став 2. тачка 5. отказан уговор о раду из 2013. године, због тога што је тужилац својом кривицом учинио повреде радне обавезе прописане у члану 141. тачка 17. и 18. КУ туженог и да тужиоцу радни однос престаје даном достављања решења, с обзиром да је на основу извршених провера несумњиво утврђено да је тужилац прибавио диплому Техничке школе у ... од ...2017. године, за коју је утврђено да није валидна и да је исту употребио ради напредовања у служби. Тужилац је приликом саслушања пред ОЈТ у свом исказу признао да су тачни наводи кривичне пријаве да је набавио фалсификовану диплому Техничке школе у ... и да је исту набавио ради употребе.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је применом одредби члана 179. став 2. тачка 5. и 180. Закона о раду, закључио да је отказно решење од 28.08.2020. године у свему донето у складу са законом и општим актом послодавца и након законито спроведене процедуре, оценивши да је тужилац пре закључења Анекса од 01.09.2010. године (којим је премештен на послове веће сложености), знао и морао знати да диплома Техничке школе из ... од ...2017. године, коју је доставио кадровској служби туженог у фотокопији током 2017. године, није валидна, тј. да је фалсификована, да је са тим у вези, тужилац срачунато поступао како би себи омогућио премештај на боље радно место и тиме довео у заблуду и одржавао у заблуди послодавца. Тужилац је, према налажењу првостепеног суда, доказано учинио повреде радних обавеза за које се терети отказним решењем, својом кривицом. Ради се о продуженој повреди радних обавеза. Из напред наведених разлога првостепени суд је одлучио као у ставу првом изреке првостепене пресуде, а другостепени суд прихвата изнето становиште првостепеног суда и налази да је на правилно и потпуно утврђено чињенично стање првостепени суд правилно применио материјално право када је одбио тужбени захтев.

Нижестепени судови су правилном применом материјалног права извели закључак да је тужбени захтев неоснован.

Анексом уговора о раду број .. од 04.10.2013. године, закљученим између туженог и тужиоца промењена је тачка 4. основног уговора и уређено је да ће запослени обављати послове „...“ радни број систематизације .., група сложености послова 14, почев од 01.09.2017. године. Анексом је другачије уређено и питање зараде запосленог, будући да послови на које је тужилац премештен и које је обављао на основу наведеног анекса представљају сложеније и одговорније послове, за које се управо захтева четврти степен стручне спреме, сходно важећем Правилнику о

организацији и систематизацији послова код туженог. Тужилац је на поменуте послове управо и распоређен на основу дипломе Техничке школе у ... за коју је утврђено да је фалсификована и да ју је тужилац прибавио и доставио туженом ради премештаја на наведене послове. Тужилац је, дакле, дао нетачне податке туженом о стручној спреми која је услов за рад на наведеним пословима. Према томе, анекс уговора је закључен на основу нетачних података из фалсификоване дипломе, датих од стране запосленог, који су били од битног утицаја за обављање послова предвиђених тим анексом уговора. Такав анекс уговора не би био закључен да је послодавац знао да тужилац не испуњава услове за рад на одређеном радном месту. Ово стога што је одредбама члана 141. став 1. тачка 17. Колективног уговора послодавца, на које одредбе се тужени код образложења разлога за отказ позвао, прописано да послодавац може да откаже о раду запосленом који својом кривицом учини повреде радних обавеза утврђене општим актом, и то: „фалсификовање новчаних и других докумената“. Ставом 2. члана 141. Колективног уговора код послодавца прописано је да послодавац запосленом отказује уговор о раду ако су повреде радних обавеза учињене намерно, или из грубе непажње и ако су проузроковале теже штетне последице.

Чланом 179. став 2 Закона о раду прописано је да послодавац може да откаже уговор о раду запосленом који својом кривицом учини повреду радне обавезе, па је под тачком 5. наведено - ако учини другу повреду радне обавезе утврђену општим актом, односно уговором о раду. Одредбом члана 180. Закона о раду прописано је да је послодавац дужан да пре отказа уговора о раду у случају из члана 179. став 2. и 3. Закона о раду запосленог писаним путем упозори на постојање разлога за отказ уговора о раду и да му остави рок од најмање 8 дана од дана упозорења да се изјасни на наводе из упозорења. Ставом 2. истог члана, прописано је да је у упозорењу из става 1. овог члана послодавац дужан да наведе основ за давање отказа, чињенице и доказе који указују на то да су се стекли услови за отказ и рок за давање одговора на упозорење.

Како је утврђено од стране нижестепених судова да је отказу уговора о раду од стране послодавца претходило достављање упозорења на постојање разлога за отказ уговора о раду тужиоцу, да је у упозорењу наведен разлог за отказ уговора о раду, отказу уговора о раду је претходила процедура у складу са одредбама члана 180. Закона о раду, а нижестепени судови су дали јасне разлоге о постојању повреде радне обавезе коју прописује члан 179. став 2. Закона о раду.

Будући да тужилац, приликом закључења Анекса уговора о раду туженог није обавестио да нема стручну спремну потребну за обављање послова за које је закључио предметни анекс, да је туженом приложио фалсификовану диплому средње стручне спреме и да је тужилац упозорен о постојању отказних разлога у смислу члана 180. Закона о раду, то је решење којим му је отказан уговор о раду законито, у смислу члана 179. тачка 2. тог закона и тужени није у обавези да тужиоца врати на рад у смислу члана 191. став 1. тог закона.

Становиште Врховног касационог суда, како образлажу и нижестепени судови, јесте да је повреда радне обавезе од стране запосленог на описани начин трајна, као и чињенице које су основ за давање отказа, па до застарелости на тај начин не може доћи. Из наведеног су супротни ревизијски разлози неосновани. Према околностима под

којима је учињена произлази да се ради о продуженој повреди радне обавезе, јер је тужилац предао послодавцу фалсификовану диплому и на тај начин га довео у заблуду и одржавао у заблуди о својој стручној спреми. Оваквим поступањем је тужилац у читавом периоду рада по закљученом Анексу уговора о раду, вршио повреду радне обавезе према послодавцу. Из наведеног произлази да у односу на природу продужене радње извршења повреде радне обавезе, која је трајала и у време доношења решења о отказу уговора о раду, нема места оцени да је такав отказ учињен по протеку рока прописаног у члану 184. Закона о раду.

На основу наведеног, Врховни касациони суд је применом члана 414. став 1. Закона о парничном поступку одбио ревизију тужиоца као неосновану.

**Председник већа-судија
Бранко Станић,с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**